

HENK MEEUWSEN JAAGT OP VOGELGELUIDEN

‘IK HOEF VOGELS NIET TE ZIEN, ALS IK ZE MAAR HOOR’

AL RUIM VOORDAT DE VOGELS WAKKER WORDEN, IS HENK MEEUWSEN IN DE NATUUR OF OP EEN ERF TE VINDEN. HIJ STELT ER APPARATUUR OP OM GELUIDSOPNAMEN TE MAKEN VAN HET OCHTENDLIED VAN MERELS, ROODBORSTJES EN TIJFTJAFEN. LANDLEVEN STOND VOOR DAG EN DAUW OP OM DE VOGELAAR TE VERGEZELLEN.

Het is zaterdagochtend, kwart voor vijf. Aan de rand van een dorpje op de Veluwe is het pikkedonker en nog muisstil. Plotseling verlichten twee koplampen de provinciale weg en verschijnt het busje van Henk Meeuwsen in zicht. Hij parkeert zijn auto op de parkeerplaats van het natuurgebied en pakt zijn spullen uit: microfoons, een laptop, tien meter verlengsnoer en een paar oordopjes. Een vreemde uitrusting lijkt het, maar niet voor deze man. Henk is namelijk helemaal gek van vogelgeluiden. Zo vaak als hij kan gaat hij op pad om er opnames van te maken. Langzaam wordt het licht en ontwaken de eerste vogels. “Hoor je dat”, fluistert Henk. “Dit is de eerste veldleeuwrik van vandaag.” De vogelliefhebber zegt het met pretogen. “Het wordt een prima ochtend voor vogelgeluiden. Het regent namelijk een beetje en dan zingen de vogels gegarandeerd uitbundig.”

GECONCENTREERD LUISTEREN

Als alle apparatuur is uitgepakt, luistert Henk geconcentreerd. Hij hoort al wat zanglijsters, een eenzame gekraagde roodstaart en verderop tussen de bomen zijn ook al merels ontwaakt. “Nu is het nog rustig, maar straks barst het merelkoor echt los”, weet Henk. Terwijl hij dit zegt, begint een roodborstje aan zijn ochtend-repertoire. Henk besluit in de richting van de vogel te lopen om er opnames van te maken. “Waar het roodborstje precies zit, kan ik je niet vertellen” zegt hij met zachte stem om de vogel niet te verstoren. “Ik denk dáár, in de buurt van die boerderij.” Henk vindt het niet belangrijk om de vogel te lokaliseren. “Ik hoef vogels niet te zien, als ik ze maar hoor. Voor mij draait alles om hun gezang!” Henk nadert het erf waar het roodborstje zingt. “Het lied van vogels is zo mooi, dat ik het graag wil vastleggen. Ik neem veel geluiden op in de natuur, maar ook op andere plaatsen. Ik hoor overal vogels, ook aan de rand van een dorp, langs wegen en op erven. Op erven hoor je bijvoorbeeld heggenmussen, zwaluwen en koolmeesjes.” Henk zet zijn microfoons op een standaard, sluit deze aan op een kleine versterker en verbindt ze met een verlengsnoer aan zijn laptop. Hij loopt zo ver als het snoer van de microfoon hem toelaat en gaat in kleermakerszit op het gras zitten, met twee oordopjes in zijn oren. “Nu begint het wachten op het

BOVEN: Henk stelt zijn opnameapparatuur op terwijl het nog donker is. “Wanneer de vogels wakker worden, verstoort ik ze niet.”

RECHTSBOVEN: Op het erf van boswachter Jan Huttinga maakt Henk regelmatig opnames, bijvoorbeeld voor zijn laatste cd. “Jan maakt vaak een praatje met me en vraagt of ik nog bijzondere geluiden opgenomen heb.”

RECHTS: Geconcentreerd luistert Henk naar alle geluiden in de omgeving. “Luister, de tiftjaf. De eerste tiftjaf betekent dat de zomer écht is begonnen. Door de vogelgeluiden beleef ik de seizoenen heel bewust: ieder seizoen heeft zijn eigen geluiden.”

Vogelgeluiden op cd

Hoort u regelmatig vogels zingen op uw erf en bent u benieuwd welke soorten het zijn? De nieuwste cd van Henk Meeuwsen kan u daarbij helpen. Iedere opname op de cd ‘In de tuin onder de pannen’ is namelijk voorzien van een informatieve uitleg over de vogels die u hoort. Lezers van Landleven krijgen een speciale korting van € 2,- op de normale prijs van € 18,-. Om te bestellen maakt u € 16,- over op girorekening 8547404 t.n.v. Meeuwsen Natuurgeluiden in Wageningen onder vermelding van ‘Tuin en pannen Landleven’, uw postcode en huisnummer. Voor meer informatie kunt u ook contact opnemen met Henk Meeuwsen via:

Meeuwsen Natuurgeluiden

Tel. 0317 - 41 52 03
www.natuurgeluiden.nl

Vogels zingen van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Vanaf een half uur voor tot een uur na zonsopkomst zingen ze het uitbundigst. De eerste vogel die 's ochtends vroeg zingt is de gekraagde roodstaart, gevolgd door de roodborst en iets later de zanglijster en de merel. De huismus en de spreeuw zijn langslapers en wachten tot de zon echt op is.

juiste moment,” fluistert hij. “Net zo lang tot dat het roodborstje weer mooi begint te zingen en niets de opname verstoort. Een overvliegend vliegtuig, een voorbijrazende auto en zelfs een regendruppel op de microfoon kunnen de opname onbruikbaar maken. Soms moet ik urenlang wachten om een vogelgeluid perfect te kunnen registreren.”

EIGEN WERELDJE

Het maakt Henk niet uit of het tijdens het maken van een opname koud, warm of nat is. “Als ik vogels hoor zingen, vergeet ik de wereld om me heen. Ik zit dan in mijn eigen wereldje. Ik weet dat het heel klein is, maar voor mij is het net een paradijs. Ik vind niets mooier dan helemaal alleen in de natuur te zitten en naar vogels te luisteren. Deze prachtige momenten houd ik vast, door opnames te maken van het vogelgezag.” In de verte slaat een kerkklok negen uur. Henk houdt het nu wel voor gezien. “Het is nu licht geworden. Veel mensen worden nu wakker en beginnen

LINKS: De opname-installatie bestaat uit twee microfoons om in stereo op te kunnen nemen. "Wanneer je mijn cd's beluistert, lijkt het net alsof je het echt meemaakt. De vogels vliegen je om de oren en je hoort de wind van oost naar west door de bomen razen."

ONDER: De vogelgeluiden worden geregistreerd met de modernste techniek. Henk gebruikt een schok- en weerbestendige laptop en speciale geluidsopnamesoftware.

Luister zelf!

Terwijl Landleven met Henk Meeuwsen op pad was, maakte hij opnames van onder andere het gezang vaneen roodborstje. Ga naar www.landleven.nl en luister!

RECHTS: Henk Meeuwsen: "Als ik vogels hoor zingen, vergeet ik de wereld om me heen."

herrie te maken." De zang van het roodborstje is gelukkig goed vastgelegd.

Henk pakt zijn spullen weer zorgvuldig in en rijdt richting huis. De opname die hij heeft gemaakt, bewerkt hij daar in zijn eigen geluidsstudio. Hier brengt Henk heel wat uren door. Hij luistert zeer aandachtig naar alle opnames die hij maakt, en als het mogelijk is filtert hij storende geluiden er uit. Verder registreert hij zorgvuldig welke vogels op de opnames te horen zijn en waar en wanneer de geluiden zijn opgenomen. De meest bijzondere opnames selecteert hij om ze uit te brengen op cd, zodat ook anderen er van kunnen genieten. "Ik wil mensen bewust maken van de prachtige vogelgeluiden, in de hoop dat ze er ook naar gaan luisteren in het veld. Daar is weinig voor nodig. Sta gewoon eens vroeg op, ga erop uit, wees stil en luister. Er is zoveel moois om te horen, gewoon iedere dag om je heen. Laat dat niet aan je voorbij gaan, maar geniet ervan!" □

TEKST: KLASKE BAKKER. FOTOGRAFIE: THEO TANGELDER